

Vetítés:Csapodi Csaba-neve a film bejátszásával megjelenik, és beszél...a munkájáról.(vágás)

**Prof. Dr. Csapodi Csaba és Csapodiné Dr. Gárdonyi Klára
történész-könyvtárosok laudációja a Magyar Örökség Díj elnyerése alkalmából**

Tisztelt Bizottság! Hölgyeim és Uraim!

A Magyar Örökség Díjat ezúttal is egy házaspár kapja, amint erre már volt példa Püski Sándor és felesége esetében 1996-ban. De a Csapodi család egy tagja, Csapodi Csaba nővére, a nyolc testvér legidősebbike, Csapody Vera a magyar flóra növényfestője is bekerült már ebbe a panteonba 2000-ben.Csapodi Csaba professzor 1966-tól oktatóm volt az ELTE Bölcsészettudományi Karán,majd ötödéves koromban gyakorlatra hívott osztályára, az MTA Könyvtára Kézirattára és Régi Könyvek Gyűjteményébe.Tőle tanultam meg a szakma csínját-bínját, az 1500 előtti könyvek, az ősnymtatványok meghatározását, a régi magyar nyomtatvány-töredékek megfejtésének módját,és hogy milyen felelősségteljes munka a könyvtárosoké,akik a felbecsülhetlen nemzeti vagyon őrei. Megkülönböztetett figyelemmel kísérte fiatal beosztottjai munkáját, tudományos előrehaladását,támogatta külföldi tanulmányútjukat, főleg magyar anyagot is őrző könyvtárakba.

Az MTA Kézirattára egykori vezetőjének nevét a művelt olvasóközönség elsősorban feleségével, Csapodiné dr Gárdonyi Klárával közösen végzett korvinakutatásairól ismerheti. A könyv és könyvtártörténetben nemzetközi hírnevet szerzett tudósházaspár közel ötvenöt éven át dolgozott együtt.

Csapodi Csaba-1951-től egy negyed századon át fejtette ki máig ható tudományos-szervezői tevékenységét az Akadémia falai között. Megszervezte az Akadémia Könyvtára Régi Könyvek Gyűjteményét, nagy hangsúlyt fektetett a hagyatékok beszerzésére és feldolgozására.Több,mint 120 irodalmi és tudóshagyaték (Bibó,Bárczi, Eckhart,Bar-tucz stb) került állományba. A magyar örökség ápolásával összefüggésben összegyűjtötte az MTA Mikrofilmtárában a bel és külföldi középkori írásbeliség mikrofilmjeit. Számos országban végzett kódexkutatásokat, ennek összegzése The Corvinian Library, History and Stock, amely a felvirágzó nemzetközi Corvina kutatás alapkönyvévé vált. A tudományok doktora fokozatot *A Janus Pannonius- szöveghagyomány* c.munkájáért kapta meg. Összesen mintegy 450 publikációja jelent meg itthon és külföldön. Egyik

legutolsó írásában Teleki Pál öngyilkosságának kérdésével foglalkozott (Teleki Pál „búcsúlevele”), mely a Szent István Akadémia székfoglaló előadása volt 2003-ban.

Dr. Gárdonyi Klára az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattárában több, mint 30 évet dolgozott. Férjével mindenben, a tudományos munkában is társak voltak, így a magyar művelődés kódexei és könyvei fáradhatatlan felkutatásában, *Vitéz János* és *Janus Pannonius*, majd Mátyás király könyvtárának rekonstruálásában. Ennek eredménye a *Bibliotheca Corviniana* (5 nyelven, 14 kiadásban). Összeállították a hazai és külföldi könyvtárakban verifikálható középkori magyar kódexek és az 1526 előtt készült nyomtatványok korpuszát: *Bibliotheca Hungarica 1-3*. Ahogy ők maguk fogalmazták, „a magyar művelődéstörténet számára akartunk segédeszközt nyújtani.”

Tegyük hozzá sikerrel! Ehhez járult még az *Ariadne* (1995), a középkori magyarországi irodalom kéziratainak lelőhely-katalógusa. Ez utóbbi könyvek már nyugdíjas éveik termékei! Műveik, cikkeik, tanulmányaik–több száznak–listája megjelent nyomtatásban, ezek felsorolására nincsen mód. Ki kell emelnem, hogy tudtak nehéz témákról nagyon világosan, népszerűen írni, az átlag olvasót tanítani ’nem középiskolás fokon’ *Humanista kódexek nyomában* – Gárdonyi Klára, *Az Anonymus-kérdés története* – Csapodi Csaba. Fiatal beosztottjaiknak- ez az együtt munkálkodás, a házastársi, egymást kiegészítő tudós munka is megragadó, ihlető példa volt. Csapodi tanár úrnak végül nemcsak munkatársa, hanem utóda is lettem, az Akadémia Könyvtára Kézirattára élén. 42 évet dolgoztam itt, ebben a Palotában, sőt ugyanezen az emeleten, s mindig igyekeztem az ő szellemében működni. Mindig hálával és tisztelettel gondolok a tudós házaspárra, példaértékű munkásságukra, hivatástudatukra, és ahogy a fiatal generációt utóddá nevelni törekedtek. A kézirattári munkaszobák egykor az Akadémia főtitkári hivatala volt, s főtitkársága, vagy akkori szóval élve titoknoki másfél évtizede alatt *Arany János* is itt ült és dolgozott. Biztos, hogy működik a *genius loci*, a hely szelleme, ahogyan az alapítóké, az Akadémián Széchényi Istváné, Csapodiné Gárdonyi Klára tevékenysége színhelyén pedig az apáé, Széchényi Ferencé.

Mindennél jobban helyén valók Esterházy János szavai: „*Csak az a nemzet érdemes jobb sorsra és örök életre, amely meg tudja becsülni nagyjait, és amelynek*

mindig szeme előtt lebeg azok példát adó munkássága.” – Erre tanította, ezt tűzte ki elérendő célul fiatal munkatársai elé a tudós Csapodi házaspár is.

Rozsondai Marianne